

Rassenkeuze: resistentie staat voorop

De teler heeft weer een ruime keuze aan verschillende bietenrassen. Welk ras een teler moet kiezen, hangt in de eerste plaats af van de resistentie die nodig is. Vervolgens kan binnen de categorie gekozen worden voor de hoogste financiële opbrengst of voor één van de andere eigenschappen.

De suikerbietenrassen zijn in te delen in drie categorieën:

- alleen rhizomanieresistent. Deze rassen zijn bedoeld voor percelen waar geen problemen te verwachten zijn met rhizoctonia of bietencysteaaltjes;
- rhizoctonia- en rhizomanieresistent;
- bietencysteaaltjes- en rhizomanieresistent.

Een handig hulpmiddel voor het kiezen van de juiste resistentie is het diagram in figuur 1.

Neem geen risico met rhizoctonia

Bestaat de mogelijkheid dat de bodemschimmel rhizoctonia aanwezig is, kies dan voor een rhizoctoniaresistent ras. Een daadwerkelijke aantasting door deze schimmel is moeilijk te voorspellen. In sommige jaren is de aantasting minder erg, maar als het optreedt, kunnen de gevolgen groot zijn (foto 1): als meer dan 10% van de bieten rot vertoont, is de partij niet leverbaar.

De rhizoctoniaresistentie is partieel en dus niet volledig. Bij een ernstige besmetting kunnen ook bij resistente rassen rotte bieten voorkomen. De schade is bij resistente

rassen echter aanzienlijk kleiner dan bij vatbare rassen.

Beperk schade bietencysteaaltjes

Bietenplanten ondervinden schade van eventueel aanwezige bietencysteaaltjes, vooral doordat de opname van voeding en water door aanprikken van de wortel is verstoord. In droge jaren is de schade het grootst.

De bietencysteaaltjesresistente rassen zijn beter bestand tegen schade door deze aaltjes. Onder niet-besmette omstandigheden leveren de resistente rassen een iets lagere opbrengst dan vatbare rassen, maar bij een besmetting zijn ze juist veel beter. In droge jaren kan het verschil met de vatbare rassen meer dan 20% zijn. Het advies is om bij een besmetting vanaf 150 eieren en larven per 100 ml grond een bietencysteaaltjesresistent ras in te zetten.

Uit recent onderzoek is gebleken dat deze rassen ook de schade van gele bietencysteaaltjes beperken (zie artikel 'Nieuwe adviezen voor aanpak geel bietencysteaaltje').

Rhizomanieresistentie en toch symptomen

Ook de rhizomanieresistentie is onvolledig, dat wil zeggen niet in alle planten aanwezig. Het is daarom normaal dat er op elk perceel een klein aantal blinkers voorkomt. Dit zijn planten met de ouderwetse rhizomaniesymptomen: geel of hel(der) groen, stijl opgaand blad, insnoering van de wortel en baardvorming (foto 2).

Recentelijk zien we op sommige percelen veel meer blinkers (meer dan 2% van het aantal planten) of komen ze in plekken

of stroken voor. Op een aantal van deze percelen is een nieuwe variant van het rhizomanievirus gevonden. De gangbare rhizomanieresistente rassen bieden hiertegen onvoldoende resistentie en nieuwe rassen met aanvullende resistentie zijn nodig. Kweekbedrijven zijn al enige tijd bezig met het ontwikkelen van

Foto 1: Te veel rot in de bieten door rhizoctonia maakt een partij ongeschikt voor levering. Dit risico is te verkleinen door een rhizoctoniaresistent ras te zaaien

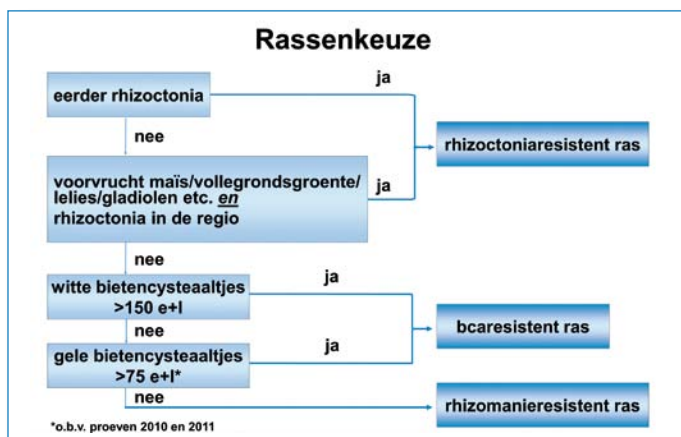

Foto 2: Typische rhizomaniesymptomen (zoals lange bladstelen, helgroene bladkleur, ingesnoerde wortel en baardvorming) in een rhizomanieresistent ras veroorzaakt door de AYPR-variant van het virus

dergelijke rassen. Als eerste ras op de Aanbevelende Rassenlijst biedt Sandra KWS de aanvullende resistentie. Kijk op www.irs.nl voor resultaten.

Ruime keus in overige kenmerken

Binnen elke resistentiegroep is een keuze mogelijk uit meerdere rassen. Het belangrijkste kenmerk is de financiële opbrengst. Daarin zijn suikergehalte, grondtarra en winbaarheid meegenomen, op dezelfde manier waarop dat bij de uitbetaling door de suikerindustrie gebeurt. Doordat bij de berekening uitgegaan is van gemiddelde leveringsgegevens, kan het cijfer voor financiële opbrengst bij sterk afwijkende kwaliteit iets verschillen. Om voor iedere uitgangssituatie de financiële prestatie van de rassen te kunnen vergelijken, kan men gebruik maken van de Betakwik-module 'Rassenkeuze en optimaal areaal' (www.irs.nl).

Met behulp van deze beslisboom kunt u een keuze maken voor de benodigde resistentie van uw bietenras voor 2012.